SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

6.5.2025

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle **E 28/2025 vp**

Suomen Alkoholijuomakauppa ry:n lausunto valtioneuvoston selvitykseen komission ehdotuksesta asetukseksi asetusten (EU) 1308/2013, (EU) 2021/2115 ja (EU) 251/2014 muuttamisesta

Suomen Alkoholijuomakauppa ry (SAJK) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto valtioneuvoston selvityksestä, joka koskee viinialan ja maustettujen viinituotteiden tiettyjen kaupan pitämistä koskevia sääntöjä ja alakohtaisia tukitoimenpiteitä.

Toimialajärjestömme edustaa alkoholijuomien maahantuontia, tukkukauppaa sekä kotimaista valmistusta ja vientiä harjoittavia yrityksiä. Viinien ja väkevien vähittäismyynnistä jäsenistömme osuus on arviolta 80 %.

Euroopan komission ehdotuksen mukaisesti eräitä viinialan EU-tason säännöksiä tarkistetaan huomioiden muuttunut toimintaympäristö. Tavoitteena on keventää hallinnollista taakkaa ja lisätä kuluttajien saamaa, tuotteita koskevaa informaatiota.

Viinien pakkausmerkinnät

Viinin pakkausmerkintöjä koskeva uudistus tuli voimaan 8.12.2023, ja sen mukaan kuluttajalle on kerrottava viinin ainesosat ja ravintoarvot. Voimaantuloa edelsi aivan viime metreille jatkunut epätietoisuus eräistä merkityksellisistä teknisistä yksityiskohdista. Asetus esimerkiksi sallii sähköisen merkinnän, jossa hyödynnetään QR-koodia. Tämä mahdollistaa kansainvälisissä tuotteissa käytännöllisen tavan ilmoittaa ainesosa- ja ravitsemustiedot paikallisella kielellä ilman, että luettelot on mahdutettava etikettiin. Koodin yhteydessä on kuitenkin mainittava otsikko ”ainesosat”, mikä on eri kohdemarkkinoita ajatellen kaupallinen rajoite ja vaikeuttaa tilankäyttöä painetussa etiketissä. Komission ohjeistus tästä saatiin niin myöhään, että valtava määrä etikettejä oli jo ehditty painaa joko siten, että QR-koodin yhteydessä käytettiin i-symbolia, tai sana ”ainesosat” puuttui. Painotamme, että toimiala tarvitsee selkeän ohjeistuksen ja riittävän siirtymäajan yksityiskohtaisille teknisille muutoksille, jotka koskevat samanaikaisesti koko tuotantoa ja kauppaa Euroopan unionin jäsenmaissa.

Suomen Alkoholijuomakauppa ry kannattaa EU-tasolla harmonisoitua, kielivapaata ainesosaluettelon ja ravintoarvoilmoituksen QR-koodin merkintäjärjestelmää, jossa i-kirjain sallitaan symbolina kuvaamaan informaatiota.

SAJK
SUOMEN ALKOHOLIJUOMAKAUPPA RY

6.5.2025

Viinien nimeäminen

Vähemmän alkoholia sisältävien viinien nimeäminen on nykyisellään sekavaa, eikä paranna kuluttajien ymmärrystä tuotteiden luonnetta kohtaan. Viralliset nimitykset ovat *viini, alkoholi poistettu* tai *viini, alkoholi poistettu osittain*. Mikäli viiniä, josta alkoholi on poistettu osittain, voisi kutsua vähäalkoholiseksi (low alcohol), se olisi helposti ymmärrettävissä. Vastaavasti viiniä, alkoholi poistettu, voisi kutsua alkoholittomaksi viiniksi (alcohol free). Sen sijaan emme kannata termiä kevytalkoholinen (alcohol light), sillä katsomme sen viittaavan enemmän energiapitoisuuteen kuin alkoholipitoisuuteen.

Olemme maa- ja metsätalousministeriön kanssa samaa mieltä myös siitä, että vähäalkoholisten ja alkoholittomien kuohuviinien valmistustapoja koskevia sääntöjä tulisi muuttaa niin, että sallittaisiin vähäalkoholisten kuohuviinien valmistaminen myös käyttämällä pohjana vähäalkoholista tai alkoholitonta viiniä. Suhtaudumme myönteisesti myös siihen, että maustetuissa viinituotteissa sallittaisiin vähäalkoholisten ja alkoholittomien tuotteiden – erityisesti glögin - valmistus niin, että pohjana voisi käyttää vähäalkoholista tai alkoholitonta viiniä. Tätä asiaa tulisi kuitenkin huolellisesti ensin selvittää.

Alkoholin poistamiseen liittyvä käsittely on markkinajärjestelyasetuksen mukaan viinin valmistusta. Koska Suomi ei ole viinintuottajamaa, suomalaiset yritykset eivät voi kutsua täällä käsiteltyjä tuotteita nimikkeellä ”viini, alkoholi poistettu” tai ”viini, alkoholi poistettu osittain”, vaan luvallinen termi on rypäleistä käymisteitse valmistettu alkoholijuomasekoitus. Tämä huolimatta siitä, että tuote on täysin vastaava kuin viinintuottajamaassa käsitellyt kilpailijansa, mikä asettaa yritykset eriarvoiseen asemaan ja syrjii suomalaisia valmistajia. Orpon hallituksen ohjelmaan sisältyy kirjaus: ”Suomi hakee listautumista EU:n viinintuottajamaiden luetteloon.” **Suomen tuleekin edistää viipymättä hakemusta viinintuottajamaaksi ja valmistella prosessi siten, että siinä voidaan edetä heti seuraavan CAP-kauden alkaessa.**

Kunnioittavasti

Suomen Alkoholijuomakauppa ry
Susanna Heikkinen
Toiminnanjohtaja
susanna.heikkinen@sajk.fi